

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פורים תשפ"ה

פרשת כי תשא

גיליון : 253

א לעבטיגער פורים

און שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

מתחילים בשמחה

הוא מצרפו לחשבון גדול. הוא אומר: ההתחלה היא עם ההתחזקות, השמחה והתקווה.

פורים מלשון פירוים

וביתר שאת; מחיים ונוקבים הם בהקשר לכך, אותן שורות מעט הכמות ורב האיכות – של החסיד רבי שמואל שפירא זצ"ל: "והנה ידוע מספרי רבינו זצ"ל שעכשויו כל ההתחלות מפורים, ואיאת בליקוטי הלכות ש'פורים' הוא לשון 'פירוים'. כי על המן עמלק ימ"ש כתוב: ויזב בך כל הנחשלים וכו', היינו שרוצה רק להפיל את האדם ולהחליש דעתו. אבל מרדכי הצדיק הוא להיפך, שמודיע לכל אחד שאפילו איזה פירוים שזוכים לחטוף מדברים קדושים הוא גם כן יקר מאוד, וצריכים להחיות ולשמח את נפשו בזה, ועל כן פורים הוא התחלה של כל התחלות, כי זה הוא הקדמה לכל היהדות הקדושה'.

כי בשמחה תצאו

"כי בשמחה תצאו" אומר הנביא (ישעיהו נ"ה), בשמחה איפה יוצאים מהגלויות, בשמחה אנו שואבים את הכוחות להתחיל מחדש. וכך הם דברי הוזהר הקדוש (ויקרא ח':) "כי בשמחה תצאו וגו'. ועתידי ישראל לצאת מהגלות בשמחה הזו... ולכן עבדו את ה' בשמחה, כמו שכתוב (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש, והכל אחד. באו לפנינו ברננה - זו השלמות שלה. של שמחה בלב, ורננה בפה. וזוהי שלמות יתרה. והשלמות של השמחה הזו הרי ידועה ונודעת, וזהו התיקון של האדם לפני ריבונו, ואז - דעו כי ה' הוא האלוקים".

ובליקוטי מוהר"ן (כ"ד) "עיקר עלית הקדשה, על ידי השמחה. ולעתידי בצאת ישראל מהגלות בשמחה, כמו שכתוב: 'כי בשמחה תצאו, ואז יכלו הקלפות לגמרי'. "כי שמחה הוא עולם החירות כמו שכתוב: כי בשמחה תצאו. ועיקר הגלות על ידי עצבות שהוא גלות השכינה כביכול והגאולה על ידי שמחה" (ליק"ה פסח ב א).

ועוד שם (קרח וכתובת קעקע ג ד): "ועל שם זה נקרא מרדכי מר דרור, בחינת המתקת המרירות. 'מר', לשון מרירות, 'דרור', לשון חרות, שהוא בחינת שלום, כמו שנאמר, "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון", הינו מרדכי הוא מר דרור שמוציא לחרות ושלום, וממתיק כל מיני מרירות שבעולם".

נצול זמן זה של התחלה – של קיימו וקבלו

פורים זמן שמחה; בכוחה, ובסוד פנימיותו - התחזקותו ותיקונו שמרעיפה עלינו, מקבלים איפה את הכוח להתחיל, לשמוח עם הפירוים, לייקר את שלל הנקודות טובות שלנו.

זאת ועוד; "עיקר עליות וירידות של האדם הוא כפי השמחה בו יתרבך... כמרומו במדרש העולם: והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, כמה דאת אמרת: נגילה ונשמחה בו. כי הסולם שראה יעקב מרמז על הקולות של שמחה שעל ידי זה עיקר העלייה מהארץ לשמים" (הודאה ו' כ"ד).

אכן, כך הם פני הדברים; העליות והירידות, ובתוכם - ההתחדשות וההתחלות לעבודתו ית', תלויים במידת השמחה שאנו כה מרבים בה בימים נעליים אלו. נצול זמן מרומם זה של 'התחלה', של קיימו וקבלו בהארט שמחת ימי הפורים, בהתחזקות והערכת 'הפירוים' הטובים שלנו. ומששון ושמחה זו נמשיך תקווה וצוהר להתחלה חדשה.

פורים; זמן של התחלה, התחדשות בקבלת התורה וקיום מצוותיה: "אמר רבא אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשוורוש, דכתוב: קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר" (שבת פח.).

"כי מתחילה היו כל ההתחלות מפסח, ועל כן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים, ועכשו... ולא סיים..." (ליקוטי מוהר"ן ב' ע"ד).

בקוטב דברים אלו כותב רבי נתן: "ומתוך דבריו הבנתי... שעכשו התחלה של הגאולה ותיקון כל העולמות הוא מפורים, שהוא מחיית עמלק, שהוא עיקר הגאולה של משיח, כי ראשית גויים עמלק ומלחמה לה' בעמלק מדור דור, עד דור של משיח כמאמר חז"ל... וזה בחינת גודל הארה הנפלאה המאירה בפורים, שעל ידי זה יש לנו כוח עכשו להתקיים בגלות המר הזה שירדנו פלאים. ועיי' עכשויו כל ההתחלות מפורים..." (ליק"ה ברכת הריח ט).

אכן כן; גאולתנו הכללית והפרטית. הראשית, ההתחלה וההתחדשות, ואף גם תיקוני העולמות שאנו חיים וכרוכים בהם, מתחלת איפה מימי הפורים הקדושים, זמן של קיימו וקבלו, זמן של התחלה מחודשת.

כוחה של התחלה חדשה

בכדי שבנין חשיבותה של התחלה, וגודל כוחה והשפעתה, נוכל ללמוד מדברי רבינו: "גם כי עיקר כל הדברים הם הן התחלה, כי כל התחלות קשות מחמת שיוצא מהיפך אל היפך, אבל אחר התחלה הוא נכנס מעט בהרגל, ואינו קשה עליו כ"כ." (ליקוטי מוהר"ן ס"ב).

וכרעיון זה; גם בחיי מוהר"ן (תל"ז): "אמר, שטוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות - כשמתבודד בינו לבין קונו: היום אני מתחיל להידבק בך, ויעשה בכל פעם התחלה, כי כל ההמשכות הולכים אחר ההתחלות. ואפילו המחקרים אומרים: שההתחלה היא כמו חצי דבר של כל המעשה. נמצא ממה נפשך יעשה בכל פעם התחלה ויאמר כ"ל. כי ממה נפשך אם היה מקודם טוב, עכשו יהיה טוב יותר, ואם חס ושלום מקודם לא היה טוב, בוודאי צריך ומוכרח לעשות התחלה חדשה".

ההתחלה היא בכוח השמחה

ואיך מתחילים? ובמה? על כך; נתבשר ממכתבו של רבי נתן (עלה לתרופה ש"ג) ששולח לקראת ימי הפורים בתורף דברי רבינו; שפורים הוא הכנה לפסח - לפדות נפשנו, וזהו; עיי' הפורים - מפתח המן ועמלק - שעומד בכל עת להפילנו ולהחלישנו.

וכך הם תמצית דבריו, בדברי חז"ל (עבודה זרה ד.): "שאפילו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט, כפי של תרנגול שמקרין באשפה - אני מצרפו לחשבו גדול".

ומלבבו הרוגש והרחום כותב רבי נתן; ויאני מחיה את עצמי בזה מאוד, כי הטוב שלנו עתה הוא ממש כתרנגול המנקר באשפה, שמתוך האשפה הוא מוציא איזה חצי גרעין של שעורים או קיטים וכיוצא, וכן חוזר ומחפש כל היום, עד שמוצא בכל פעם איזה חלק מפירור לחם המוטל באשפה, ובה מחיה את עצמו. והשי"ת ברחמי העצומים מבקש מישראל עם קרובו שעל כל פנים יחיו עצמם בזה, כי

שירת חג הפורים

ויהי בכלות ההמתנה של ימים רבים
פלים מפלים שונים בהקנה לימים קדושים.

הנה הם ימי הפורים קרבים ונאים
זמנים של רוח והצלחה ליהודים.

אור גדול ונישוא של יסוד אבא נאצל ממרומים
בימי הפורים אשר לעולם אינם נבטלים.

ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים
בכל שנה - בבימים ההם מתעוררים.

את אשר גדלו המלך על כל השרים
לא רק סיפורי מעשיות של שנים.

דעה הקורא את המגילה למפרע - רק לימים קדומים
חובת המגילה אינו יוצא - דהשפעתם לכל העידנים.

פטוב בעיניכם כתבו על היהודים
נקתב ונחתם בכל שנה חדשים לבקרים.

קלי למה עזבנתי, כבימי אסתר זעקים
גם בשרחוק מישועתי דברי שאנתי, לא מתניאשים.

לפני המלך - מלכו של עולם משתחוים
כל יהודי - באשר הוא, נאחזו בכיסא מלכים.

קיימו וקבלו שושנת יעקב - תורת ה' באהבים
נעשה ונשמע - ה' ה' מחדש בדברי הימים.

פורים דרך והקנה לפסח ראש כל מועדים
וממנו התחלה חדשה - המבקשים והקמהים משיגים.

ויזעק וזעקה גדולה - זאת מקיימים
עינינו ביום גדול זה נושאים לשמים.

תפילה וזעקה לפני רבון עולמים
מקליפת המן ועמלק להנצל לעולמים.

כל הפושט יד בתפילה ותחינה - בתום מקיימים
ובזאת - מקבלים שפע וברכה להיושע ממרומים.

המן עמלק, הסתרה שבתוך ההסתרה אשר מתגברים
במגילת אסתר - ההסתרה מתגלה, ולהסדים נהפכים.

נכנס יין יצאו הסודות שבלבבות כבושים
בשמחת רעים ובהארט פנים איש לרעהו באהבים.

שמחת פורים בהמחאת קף וריקודים
להמשיך ישועות ולהמתיק את הדינים.

ובשוף אלו הדברים, שמחה וישון ליהודים
בשבת כלם מפארים, מחוללים ומזמרים.

ליהודים היתה אורה ושמחה מהארט ימי חג הפורים
ותוקף הגילוי והנשים - נמשיך לימים אשר לטובה באים.

